

Замовником медичної послуги (допомоги) може бути як сам пацієнт, так і інша особа (законний представник для малолітнього пацієнта, юридична особа і т.д.). У договорі надання медичних послуг третьою особою є пацієнт, на користь якого укладений договір. Третьою особою завжди буде фізична особа, а замовником може бути як фізична особа, так і юридична особа будь-якої форми власності, так і держава Україна.

Тобто, для кращого захисту прав пацієнтів необхідно укладати письмові договори про надання послуг, надавати пацієнту можливість ознайомитися з карткою пацієнта та своїй діагнозом, у кожному конкретному випадку перевіряти правильність дії лікарів, якість надання послуги та наявність ліцензії на здійснення лікування у медичного закладу у випадку скарг фізичної особи на наданні їй послуги.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року №2801–XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №4. – Ст. 19.
2. Булеца С.Б. Цивільні правовідносини, що виникають у сфері здійснення медичної діяльності: теоретичні та практичні проблеми: дис.... докт. юрид. наук : 12.00.03 / Булеца Сібілла Богданівна. – Одеса, 2016. – 437 с.

Бедей Тарас Тарасович,

*студент 3 курсу факультету прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Деревнін В.С.*

ФОРМИ УЧАСТІ ДЕРЖАВИ У ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИНАХ

Невизначеність правового статусу держави у цивільних відносинах – не єдина проблема позитивного цивільного права України. Вона посилюється іншою проблемою органів державної влади, зокрема, їх правовим становищем при набутті та здійсненні цивільних прав та обов'язків і участі у цивільних відносинах.

У науці цивільного права до цього часу залишається нерозв'язаним питання про те, яка форма участі держави у цивільних, зокрема, у договірних відносинах?

Оскільки держава діє через органи державної влади, необхідно встановити способи її участі в цивільних відносинах. Аналіз наукової літератури

наштовхує на те, що існують дві форми (моделі) такої участі: моністична (безпосередня) та плюралістична (опосередкована).

Моністична (чи безпосередня) модель участі держави в цивільних відносинах полягає в тому, що основним та головним учасником цивільних відносин є держава [4, с. 238]. До речі, вона була передбачена первісною моделлю проекту чинного ЦК України [1, с. 218].

Плюралістична (чи опосередкована) модель передбачає, що від імені та в інтересах держави права та обов'язки набувають та здійснюють органи державної влади. Тобто опосередкована участь держави у цивільних відносинах досягається шляхом участі у відносинах юридичних осіб публічного права, які створені державою.

Як носій суверенітету, держава визначає коло відносин, в яких вона є безпосереднім учасником, а в яких опосередкованим. Щодо цього, то С. М. Братусь вважав, що, вступаючи в цивільно-правові відносини, держава добровільно обмежує свій імунітет [3, с. 26], тобто визначає форму її участі у цивільних відносинах. Вибір форми прояву правосуб'єктності для конкретних правовідносин відбувається не на розсуд самої держави, а залежить від суті правовідносин, в які вона вступає, тобто, визнаючи публічно-правові утворення суб'єктами цивільного права, необхідно забезпечити таку їх участь у цивільно-правових відносинах, яка повною мірою дозволила б дотримати інтересів усіх учасників майнового обороту як юридично рівних суб'єктів, що перебувають у приватноправових відносинах один з одним.

Аналізуючи підхід законодавця до участі держави у цивільних відносинах, слід зазначити, що правова природа держави як учасника цивільних відносин нині є моністичною (в тому сенсі, що держава в ст. 2 ЦК України поряд з фізичними та юридичним особами, іншими суб'єктами публічного права визнається учасником цивільних відносин та діє на рівних правах з іншими учасниками цивільних відносин (ч. 1 ст. 167 ЦК України)). Однак аналіз актів цивільного законодавства зумовлює до висновку, що модель участі держави у тих чи інших відносинах є різною та залежить від суті відносин, в яких вона бере участь. Від моделі участі держави у цивільних відносинах залежить і модель участі органів державної влади у цивільних відносинах: або вони беруть участь від свого імені та набувають для себе цивільних прав та обов'язків, або є частиною цілого – держави, тобто органом держави, де останній хоча й може мати статус юридичної особи, але така властивість не має значення. У цьому проявляється дуалізм цивільно-правового статусу органів державної влади, оскільки статус органу держави та органу державної влади як юридичної особи

публічного права незалежні один від одного, а їх прояви пов'язані з різними функціями такого суб'єкта. Перший – з основними, другий – з додатковими.

Головним фактором, від якого залежить форма участі органів державної влади є те, хто робить волеутворення: держава чи орган державної влади. Таким чином складається ситуація, коли «дії органів – це дії самих публічно-правових утворень» [2, с. 376] та «дії органу публічної влади ... як самостійної юридичної особи – установи» [2, с. 382]. Як зазначає С. О. Іванов, «складним є питання про встановлення суб'єктного складу в тих цивільних відносинах, де держава для реалізації своїх потреб залучає органи державної влади, які наділені статусом юридичної особи» [5, с. 19].

Тож, участь органів державної влади у цивільних відносинах залежить від того, чи здійснюють вони компетенцію, встановлену законом. Якщо так, то участь їх у цивільних відносинах є як органів держави, де останні є проявом участі самої держави через свої органи.

Якщо діяльність органів державної влади не пов'язана із здійсненням ними публічної компетенції, то участь їх у цивільних відносинах є самостійною, зокрема, як юридичної особи. За таких обставин держава має опосередковану форму участі, а його органи – безпосередню чи приватну, у статусі юридичної особи. При цьому органи державної влади у певний момент часу, але у різних відносинах, можуть перебувати як у статусі юридичної особи, так і в статусі органу держави. Відповідно, участь органів державної влади має дві форми: приватну, чи безпосередню (у статусі юридичної особи) та публічну, чи інди́ректну (у статусі держави Україна, але як її орган).

Отже, оскільки участь у договірних відносинах не пов'язана з здійсненням публічної компетенції, то участь держави України може відбуватися лише опосередковано через свої органи, які діють у договірних відносинах безпосередню у статусі юридичної особи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т./за заг. ред. Я. М. Шевченко. – Київ: Ін Юре, 2003. – 520 с.
2. Гражданское право: в 4 т./отв. ред. Е. А. Суханов. 3-е изд., перераб и доп. М.: Волтерс Клувер, 2006. Т. 1: Общая часть. 720 с.евченко. – Київ: Ін Юре, 2003. – 520 с.
3. Братусь С. Н. О понятии гражданского оборота: докл. на заседании сектора гражд. права ВИЮН. Советское государство и право. – 1949. – № 11. – С. 71–78.
4. Братусь С. Н. Субъекты гражданского права. – М.: Госюриздат, 1950. – 367 с.

5. Іванов С. О. Участь юридичних осіб публічного права у цивільних відносинах (на прикладі Міністерства оборони України): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. – Київ, 2008. – 251 с.

Болдіна Діана Андріївна,
студентка 3-го курсу юридичного коледжу
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фасій Б.В.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕСКРОУ РАХУНКІВ ЗА ЦИВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Нині ескроу є певним нововведенням у цивільному законодавстві України. У червні 2017 року Президентом України було підписано закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах», яким в українське законодавство було внесено поняття договору умовного зберігання (ескроу). Взагалі, ескроу (з англ. мови – «умовне депонування») є певним кроком до введення в українське законодавство інструменту, який би регулював відносини між трьома сторонами: банком (ескроу-агент), клієнтом (особа яка є власником рахунку) та бенефіціаром. Ескроу являє собою спеціальним рахунком, який за договором встановлює певні права та обов'язки між клієнтом, який зберігає кошти за договором умовного зберігання, та між банком, який надає послуги щодо зберігання цих коштів. Надалі банк надає послуги саме з перерахунку цих коштів бенефіціару. Бенефіціар, як одна зі сторін договору, отримує певні перераховані грошові кошти клієнта (які повинні бути встановлені за договором), але у певних випадках, коли умови вступають у дію, які встановлюються в договорі. На практиці також зустрічаються випадки, коли бенефіціарів може бути декілька. Банк (ескроу-агент) є гарантом, щодо безпеки при укладанні угоди між особою (покупцем) та ескроу-агентом, а саме перерахунок грошових коштів на рахунок банку (ескроу-агента), надалі банк передає бенефіціару (агенту) документи, які за угодою сторін він отримує на договірних основах. Після цього ескроу-агент перевіряє зміст документів. Ця перевірка може бути як повна, так і поверхова. Після перевірки, агент перераховує кошти банку та передає документи клієнту. У разі, коли документи мають певні порушення, тоді дія вимоги припиняється та документи повертаються до банку, а кошти перераховуються клієнту. Це звичайний формат вимоги. У цивільному законодавстві України регулювання